

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën heeft over de brieven van de Minister van Financiën van 22 juni 2017 inzake de aanbidding van het rapport van het interdepartementale beleidsonderzoek «IBO Subsidies: robuust en proportioneel» (Kamerstuknummer 34 550 IX, nr. 25) en van 13 maart 2018 met de kabinetsreactie op de evaluatie (Kamerstuk 34 775 IX, nr. 17) de navolgende vragen ter beantwoording aan de Minister voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Zuilen

- Nr. Vraag**
1. Bestaan er overzichten van alle subsidies die de centrale en lokale overheden verstreken? Zo nee, bent u voornemens dergelijke lijsten samen te stellen?
 2. Kan een overzicht worden samengesteld van alle ontvangers van rijkssubsidies?
 3. Kan zo helder mogelijk worden uitgelegd aan welke sectoren de meeste subsidies worden verstrekt?
 4. Kan het totaal aan subsidies dat door de rijksoverheid wordt verstrekt worden uitgesplitst per sector?
 5. Hoeveel subsidie wordt aan marktpartijen verstrekt?
 6. Hoeveel subsidie wordt ontvangen door multinationals?
 7. Hoeveel subsidies worden door de rijksoverheid verstrekt en hoe groot is de gemiddelde subsidie?
 8. Welke tien non-profit organisaties hebben cumulatief de hoogste subsidies ontvangen van het Rijk in 2016?
 9. Welke tien organisaties met winstoogmerk hebben cumulatief de hoogste subsidies ontvangen van het Rijk in 2016?
 10. Hoeveel subsidies worden door lokale overheden verstrekt en welk deel daarvan wordt verstrekt door provincies en gemeenten?
 11. Hoeveel subsidies (aantal en bedrag) zijn in 2016 verstrekt door provincies?
 12. Hoeveel subsidies (aantal en bedrag) zijn in 2016 verstrekt door gemeenten?
 13. Kan een uitsplitsing gegeven worden van de subsidies naar omvang van de toegekende subsidie? Welke ministeries geven relatief grote subsidies en welke ministeries relatief kleine?
 14. Hoe veel subsidie gaat er naar instanties of personen die zich buiten Nederland bevinden? Op welke ministeries gebeurt dit vooral?
 15. Kan een lijst gegeven worden van subsidies die in het laatste jaar beëindigd zijn?
 16. Kan een lijst gegeven worden van nieuwe subsidies die afgelopen jaar toegekend zijn met een omvang van meer dan tien miljoen euro?
 17. Hoeveel subsidies zijn er verstrekt in het kader van e-health in de zorg, aan wie zijn die verstrekt en om welke bedragen ging het?
 18. Hoeveel subsidies zijn er verstrekt aan zorginstellingen? Waarvoor en hoe hoog waren die subsidies?
 19. Hoeveel subsidies zijn er verstrekt aan onderwijsinstellingen? Waarvoor en hoe hoog waren die subsidies?
 20. Zijn er subsidies teruggevorderd? Zo ja, door welk ministerie en op grond waarvan?
 21. Hoe vaak worden subsidies teruggevraagd?
 22. Hoe vaak wordt een subsidie omgezet in een lening?
 23. Hoe vaak worden subsidies onder voorbehoud toegekend?
 24. Hoeveel organisaties zijn er die namens de overheid subsidies of projecten verdelen aan veldpartijen of marktpartijen?
 25. Waarom is geen inventarisatie van de subsidies van verschillende overheden uitgevoerd als onderdeel van het interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO)? Bent u bereid dit alsnog te doen?
 26. Waarom is geen inventarisatie van de subsidies van verschillende overheden uitgevoerd, zoals aangekondigd in de taakopdracht van het IBO, en is in plaats daarvan gekozen voor een steekproef van subsidies en bespreking met enkele medeoverheden en een uitvoeringsorganisatie?
 27. Klopt het dat de steekproef alleen gevraagd heeft of er ex ante nagedacht is over samenhang met subsidiemaatregelen van verschillende overheden, maar niet of er getoetst is of er samenhang is met subsidiemaatregelen van verschillende overheden?

- Nr. Vraag**
28. Klopt het dat we nog steeds geen integrale analyse hebben of er samenloop bestaat tussen subsidiemaatregelen van verschillende overheden?
 29. Bent u van plan een integrale analyse te maken van samenloop van het subsidie-instrumentarium van het Rijk met andere overheden? Zo nee, waarom niet?
 30. In hoeverre is een integrale analyse van samenloop van het subsidie-instrumentarium van het Rijk met andere overheden nog wenselijk?
 31. In hoeverre is het mogelijk dat het geconstateerde gebrek aan zicht op de subsidieregelingen en andere instrumenten van decentrale overheden bij de departementen zorgt voor minder effectief vormgegeven subsidieregelingen?
 32. In hoeverre zijn er risico's voor de beleidseffectiviteit en de rechtmatigheid van incidentele subsidies van departementen, als gevolg van het gebrek aan zicht op de subsidieregelingen en andere instrumenten van decentrale overheden?
 33. Is in het IBO onderzocht in hoeverre overzicht over subsidies bij decentrale overheden nodig of wenselijk is om rechtmatigheidsrisico's op te sporen?
 34. In hoeverre is het geconstateerde gebrek aan zicht bij de rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) op het beleid van decentrale overheden een beperking voor de handhaving van de rechtmatigheid van cumulatie van subsidieontvangsten?
 35. Is het mogelijk dat door het gebrek aan zicht bij RVO op het beleid van decentrale overheden onrechtmatigheden niet worden opgespoord, die met een meer volledig overzicht wel zouden worden opgespoord? Kunt u aangeven of de risico's verschillen voor de verschillende handavingsregimes binnen het uniform subsidiekader (USK)?
 36. Hebben alle uitvoeringsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van subsidieregelingen op rijksniveau waarborgen voor de handhaving met betrekking tot subsidiecumulatie equivalent aan die van RVO?
 37. Waarom formuleert het IBO geen aanbevelingen en neemt u geen maatregelen met betrekking tot de samenhang van subsidies met het beleid van decentrale overheden, terwijl uit het IBO blijkt dat beleidsdepartementen en de betrokken uitvoeringsorganisatie hier weinig zicht op hebben?
 38. Kan de samenhang tussen subsidies van verschillende overheden worden verbeterd door open data?
 39. In hoeverre kan de samenhang tussen subsidies van verschillende overheden worden verbeterd door de publicatie van open data, zoals door de rijksoverheid reeds sinds 2014 wordt gedaan op <http://opendata.rijksbegroting.nl>?
 40. In hoeverre wordt na de verstrekking van subsidie gekeken of deze terecht komt waarvoor deze is bedoeld? Hoe geschiedt deze controle en door wie gebeurt dit?
 41. In welke zin was de gekozen werkgroepvoorzitter van het IBO onafhankelijk, zoals in de taakopdracht werd voorzien?
 42. Waarom hebben geen externe deskundigen aan de werkgroep van het IBO deelgenomen?
 43. Hoe verhouden de acties die u inzet in reactie op het IBO subsidies zich tot de operatie Inzicht in kwaliteit, bijvoorbeeld in relatie tot meer samenwerking en het vergroten van kennis over evalueren?
 44. Hoe zorgt u dat de verschillende rijksbrede initiatieven op het thema «beter evalueren» op elkaar aansluiten?

- Nr. Vraag**
45. Hoe beoordeelt u in het kader van de denkrichtingen van de operatie Inzicht in kwaliteit de in het IBO geadviseerde lijn om bij subsidie-evaluaties meer te differentiëren naar omvang van de subsidie en, als variant, of deze subsidie incidenteel of structureel van aard is?
46. Hebben de opstellers overwogen de rapportage over subsidies aan de Tweede Kamer te uniformeren, zodat een overzicht ontstaat van de beoogde robuustheid en doeltreffendheid?
47. Zijn tijdens het IBO subsidieregelingen gevonden waarbij het Integraal Afwegingskader (IAK) doorlopen had moeten worden, maar waarvoor dit niet of niet voldoende is gebeurd? Zo ja, welke conclusies trekt u daaruit, bijvoorbeeld ten aanzien van de controle door het Ministerie van J&V?
48. Vindt u het wenselijk dat het IAK breder wordt toegepast bij de instelling van subsidies dan op het moment het geval is, bijvoorbeeld ten aanzien van ministeriële regelingen en incidentele subsidies? Zo ja, wat ziet u als de wenselijke toepassing en hoe gaat u dit stimuleren?
49. Hoe verhoudt de mate waarin momenteel bij het instellen van subsidies ex ante effectanalyses worden uitgevoerd zich tot het wettelijke vereiste uit artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016, om bij alle voorstellen, voornemens en toezeggingen een toelichting op te nemen waarin niet alleen wordt ingegaan op de doelstellingen en de doeltreffendheid, maar ook de doelmatigheid die wordt nagestreefd?
50. In hoeverre wordt de voorgestelde leidraad beoogd ook toepasselijk te zijn op subsidies die per beschikking, in plaats van per wet, algemene maatregel van bestuur (AMvB) of ministeriële regeling worden ingesteld? Zo u dit beoogt, waarom neemt u deze dan op in het IAK, dat volgens het IBO vaak niet wordt geconsulteerd bij dergelijke subsidies?
51. Wat betekent het in de praktijk, wanneer de voorgestelde leidraad niet in de regeling periodiek evaluatieonderzoek (RPE) wordt vastgelegd, maar buiten beschouwing kan worden gelaten, bijvoorbeeld wanneer de politieke context daarom vraagt? Wat betekent dit bijvoorbeeld voor de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze subsidie vooraf en achteraf?
52. Is het optioneel ex ante effectanalyses openbaar te maken? Zo nee, waarom is één van de elf aangetroffen ex ante effectanalyses niet openbaar gemaakt?
53. Is het denkbaar dat wordt besloten geen ex ante effectanalyse te maken voor gevallen waarbij het beschikbaar stellen van een subsidie voortkomt uit een politieke wens, zoals beschreven op pagina 25 van het IBO, dan wel deze effectanalyse niet openbaar te maken? Hoe wordt dit voorkomen met het huidige systeem van checks en balances?
54. Zal uit de bedrijfsvoeringsparagrafen van de jaarverslagen blijken of alle departementen daadwerkelijk invulling hebben gegeven aan het «vier ogen» principe bij de ex ante afweging ten aanzien van subsidies?
55. Waarom formuleert het IBO geen aanbevelingen en kondigt u geen acties aan met betrekking tot de volledigheid en accuraatheid van de subsidiebijlagen, ondanks de bevindingen van het IBO op dit punt? Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat deze informatie in de toekomst zal verbeteren, ook in het licht dat de Algemene Rekenkamer in 2011 al constateerde dat het subsidieoverzicht niet volledig was?

- Nr. Vraag**
56. In hoeverre worden als gevolg van de beperking van de evaluatieverplichting tot subsidies als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), artikel 4:23, subsidies niet geëvalueerd waarbij dit wel toegevoegde waarde zou hebben? Wat is de financiële omvang van de grootste subsidies in deze categorie?
57. Hoeveel informatie over doeltreffendheid en doelmatigheid moest in een evaluatie zijn opgenomen om mee te tellen als evaluatie die «volledig» voldoet aan de betreffende eisen uit de RPE? In hoeverre zijn de op deze manier verkregen percentages vergelijkbaar met de percentages waar de Algemene Rekenkamer toe kwam in haar onderzoek uit 2011?
58. Welke subsidies worden niet geëvalueerd? Welke ministeries betreft dit en om welke subsidiebedragen gaat dit?
59. Bestaat er bij beleidsevaluaties van subsidies een kengetal waarmee een relevante indicatie van de mate van doeltreffendheid en/of doelmatigheid wordt aangegeven? Indien nee, waarom niet? Kan een dergelijk kengetal ontwikkeld worden? Indien nee, waarom niet?
60. Is iets te zeggen over de mate waarin methodologische belemmeringen de belemmerende factor waren voor het percentage evaluaties waarin een uitspraak kon worden gedaan over doelmatigheid en doeltreffendheid?
61. Waarom is in slechts 14% van de evaluaties een uitspraak gedaan over de mogelijkheid de doelmatigheid en doeltreffendheid van een subsidie vast te stellen, terwijl in een beduidend groter percentage van de evaluaties uitspraken wordt gedaan over de doeltreffendheid en doelmatigheid?
62. Hoe is het mogelijk dat in 27% van de evaluaties niet blijkt welke subsidies worden geëvalueerd?
63. Waarom wordt in de voorgestelde differentiatie van ex post evaluatieregimes gekozen voor de grensbedragen van 0,5 en 10 miljoen euro?
64. Kunt u aangeven waarom u niet heeft gekozen voor de geopperde varianten voor het gedifferentieerde regime voor ex post evaluaties?
65. Hoe wordt in de voorgestelde differentiatie van ex post evaluatieregimes omgegaan met meerdere kleine (al dan niet incidentele) subsidies die vallen binnen een bepaald beleidsprogramma?
66. Zal in alle gevallen waarin wordt afgeweken van het voorgestelde regime voor ex post evaluatie, dit aan de Kamer worden gecommuniceerd, bijvoorbeeld op de wijze zoals op pagina 41 van het IBO wordt gesuggereerd?
67. Hoe wordt zicht gehouden op de mate waarin het «pas toe of leg uit» principe voor het gedifferentieerde regime leidt tot uitzonderingen? Is het mogelijk de Kamer hierover na enkele jaren te rapporteren?
68. Is het efficiënt in alle departementen een «dedicated group» in te richten, terwijl sommige departementen weinig subsidies geven? Is overwogen deze departementen een beroep te laten doen op de «dedicated group» van een ander departement?
69. Bent u voornemens in de interdepartementale kennisuitwisseling ook kennis over externe evaluatie een rol te geven, zoals aanbevolen door het IBO?
70. Hoe beoordeelt u de variant van rijksbrede of departementale raamcontracten voor externe evaluaties, zoals in het IBO als variant beschreven?
71. Welke afspraken heeft het kabinet gemaakt met het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) over de regeldruk bij subsidieregelingen?

- Nr. Vraag**
72. Aan hoeveel subsidies zit op dit moment automatisch een horizonbepaling? Zijn dat er meer geworden in de laatste jaren?
73. Kan figuur 1 voor een langere periode (tien jaar) gegeven worden?
74. Bij welke hoogte van de subsidie staat het financiële belang van de subsidie niet in verhouding met hetgeen de evaluatie oplevert en behoeft zodoende geen goede ex ante en/of ex post evaluatie te worden gemaakt?
75. Zijn er harde criteria, bijvoorbeeld de omvang van het subsidiebedrag, die bepalen wanneer het proportioneel is dat er een ex ante evaluatie, een monitoring en een ex post evaluatie plaatsvinden? Zo ja, wat is de omvang van dat subsidiebedrag?
76. Waarom wordt de invulling van het principe «vreemde ogen» bij ex ante onderzoek overgelaten aan de verschillende departementen en is er geen uniform systeem?
77. Is er een ministerie die coördineert of inderdaad elk departement een duidelijk en zichtbaar aanspreekpunt heeft over evaluaties van subsidies?
78. Is het een optie om ook decentrale overheden, met name provincies en gemeenten met meer dan 100.000 inwoners te stimuleren om een duidelijk en zichtbaar aanspreekpunt in te stellen over evaluaties van subsidies?
79. Staat de opleidingsmodule «Subsidies» bij de Rijksacademie ook open voor medewerkers van decentrale overheden?
80. Wordt het netwerk van beleidsmedewerkers die evaluaties begeleiden en uitvoeren, dat het ministerie gaat opzetten, ook opengesteld voor beleidsmedewerkers van decentrale overheden?
81. Een van de aanbevelingen uit het IBO is een kwalitatief goede ex ante toets; wordt bij de ex ante toets ook meegenomen of de subsidie concurreert met private of marktinitiatieven? Zo nee, waarom niet?
82. Kunt u in een begrotingsreeks tonen wat de maximale afbouwsnelheid is van subsidies van het Rijk per begrotingshoofdstuk, rekening houdend met juridische en andere verplichtingen?
83. Waarom richten de verschillende departementen niet op dezelfde manier kennis over subsidies in, bijvoorbeeld in een subsidieportaal dat voor alle departementen gelijk is?
84. Waarom verschilt het opbouwen «van kennis op één punt» over subsidies per departement?
85. Waarom wordt in het IAK geen aandacht besteed aan de aanwezigheid van een goed geformuleerde («SMART») afrekenbare doelstelling?
86. Hoe kan bij afwezigheid van goed geformuleerde (SMART) afrekenbare doelstellingen een uitspraak worden gedaan over de doelmatigheid van enige subsidie?
87. Hoe vaak is er vastgesteld dat er door tijdsdruk niet mogelijk was om een ex ante effectanalyse te maken?
88. Hoe vaak komt het voor dat de verwachte effecten van de subsidieregelingen lastig te zijn voorspellen, waardoor het niet mogelijk is een dergelijke analyse uit te kunnen voeren?